



Õiguskantsler

Teie 31.05.2023 nr

Meie 30.08.2023 nr 6-4/230862/2304403

Austatud avaldaja

Pöördusite õiguskantsleri poole selle tõttu, et Tallinna linn nõuab vähemalt kolme korteriga kinnistule biolagunevate jäätmete kogumiseks eraldi mahuti paigaldamist ja jäätmete äraveo tellimist. Teie eelistaksite biolagunevaid jäätmeid ise kompostida ja komposti oma aiamaal ära kasutada. Täna Teid paljudele olulise küsimuse eest.

[Tallinna jäätmehoolduseeskirja](#) § 9 lõige 2 ütleb tõesti, et „Üksikelamu, paarismaja, ridaelamuboksi ja kuni kahe korteriga kinnistul ei pea olema biojäätmehautil juhul, kui köögi- ja sööklajajäätmed kompostitakse eeskirja § 19 kohaselt samal kinnistul ning asukohajärgselt linnaosa valitsuselt on saadud nõusolek köögi- ja sööklajajäätmete tekkekohtal kompostimiseks. Ühise õuealaga paarismaja, kuni kahe ridaelamuboksi või kuni kahe kõrvuti asetseva üksikelamu kinnistul on lubatud kasutada kompostit ühiselt.“

Seega ei pea olema biojäätmehautil üksikelamu, paarismaja, ridaelamuboksi ja kuni kahe korteriga kinnistul, kui jäätmed kompostitakse kohapeal ning vastav luba on saadud.

Palusin Tallinnalt selgitust. Tallinn põhjendas seda nõuet toetudes seisukohtadele, mis on esitatud [Tallinna Linnavolikogu 5.05.2022 määruse nr 5 „Tallinna jäätmekava 2022-2026“](#) §-s 1 nimetatud lisas „[Tallinna jäätmekava 2022-2026](#)“. Eesmärk on inimesi suunata biojäätmehautil segaolmejäätmetest eraldi koguma, et edendada olmejäätmete ringlusse võttu ning parandada segaolmejäätmete kvaliteeti. Euroopa Liidu liikmesriikide uuringud on näidanud, et ringlussevõtu eesmärkide täitmiseks peaks biojäätmehautil kohtkogumise süsteem (nn ukse eest vedu) hõlmama linnades ja mujal tiheasustusaladel kõiki jäätmevaldajaid, sõltumata nende jäätmetekke kogusest, kinnistu sihtotstarbest või korterite arvust (vt nt Soome Keskkonnaministeeriumi tellitud uuring: [Asumisesse syntyvien jätteiden erilliskeräysvaihtoehtojen vaikutusten arviointi](#). LCA Consulting, 2020). Erandi võib teha ainult väga piiratud juhtudel eelkõige üksikelamute ja väikese korterite arvuga kortermajade puhul, kus on võimalik rakendada kodukompostimist. Tallinna Strateegiakeskus on valmis otsima Teie murele lahendusi, kuid peate selleks pöörduma [Strateegiakeskusesse linna ettevõtlusteenistuse ringmajanduse osakonda](#).

Teadaolevalt on osa kortermajade ja ridaelamuid lahendanud biojäätmehautil kogumise nõnda, et hautil tegelikult kasutavad elanikud maksavad selle eest, iseseisvalt kompostivad elanikud aga mitte. Kinnistul on nii komposter kui ka biojäätmehautil. Selline lahendus eeldab naabrite koostööd. Tallinn ei ole sellist praktikat seni taunitavaks pidanud.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Jäätmehoolduseeskirja § 9 lg 2 piirab tõepoolest Teie vabadust ise otsustada selle üle, kuidas käidelda biojätmeid. Piirangu eesmärgid on edendada ja suurendada jäätmete liigiti kogumist ja ringlussevõttu, tõhustada jäätmekorraldust, sealhulgas järelevalvet ning toetada ringmajanduse põhimõtete rakendamist. Seda saab pidada õiguspäraseks ja seega lubatavaks eesmärgiks. Arvestades meetmete eesmärki ja võimalikke praktilisi lahendusi olukorrale (kokkulepe naabritega, kompostimine lisaks mahuti olemasolule), mis leevendavad inimese jaoks piirangut, ei saa seda pidada praegu liialt koormavaks ja seega põhiseadusevastaseks.

Tallinna linnalt saadud vastus näitas ka, et piirangut ei ole kehtestatud läbimõtlematult ja meelevaldselt.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Elena Hanna Septer
ElenaHanna.Septer@oiguskantsler.ee